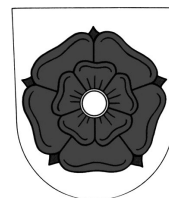

zprávy ze

samosprávy

2 / červenec 2012

zpravodaj pro obce Božetice, Jistebnice a Nadějkov

Vážení čtenáři,

dostává se vám do rukou další číslo zpravodaje, kterým reagujeme Zprávy ze Správy úložišť a doplňujeme, co v nich chybí.

Tentokrát si můžete přečíst:

- *co si o průzkumných vrtech myslí geolog Severočeských dolů*
- *že SÚRAO neplánuje povrchový areál úložiště jen v Božejovicích, ale i jinde*
- *názory místních lidí, které SÚRAO jako tradičně ve svých novinách vynechala, aby zbylo dost místa na rozhovory se starosty z Jinřichohradecka nebo Litoměřic.*
- *krátkou zprávu o besedě v Božejovicích*
- *pověsti z Magdalény, po níž je naše lokalita pojmenována*

Oddechové letní čtení to zrovna není, ale věřím, že je užitečné. Alespoň pro ty, kdo chtějí vědět víc, než nám nabízí propagační tiskovina SÚRAO.

*Olga Černá,
OS Zachovalý kraj*

Několik poznatků z veřejné besedy

V pátek 15. června 2012 se v Božejovicích konala veřejná beseda o hlubinném úložišti radioaktivních odpadů, kterou pořádalo město Jistebnice, obce Nadějkov a Božetice a občanské sdružení Zachovalý kraj. Na besedu byli pozváni významní představitelé státu, samospráv, organizace SÚRAO a ekologických organizací. Cílem tohoto setkání bylo předat celou řadu informací, ale především umožnit občanům široce prezentovat své názory, což je zavedený standard v demokratické společnosti.

Besedy se zúčastnilo přes sto občanů, poměrně velké zastoupení zde měli mladí lidé, takže Kulturní dům v Božejovicích byl využitý na plnou kapacitu. Zdárnému průběhu akce přispěli především místní lidé v čele s Ing. Jiřím Popelkou tím, že pro všechny účastníky besedy vytvořili dobré podmínky, včetně kvalitního ozvučení sálu a prezentace pomocí dataprojektoru. Ostatně, na občany z Božejovic bylo vždy dobré spolehnoutí, a proto poděkování za jejich práci je plně zasloužené. Kvalitní a vyvážené setkání s občany jsme schopni si zorganizovat sami a nepotřebujeme k tomu organizaci SÚRAO.

Při vlastním jednání zazněla celá škála názorů na umístění úložiště a vůbec na celkový rozvoj atomové energetiky. Velmi dobře podpořil občany hejtman Jihočeského kraje Mgr. Jiří Zimola, který mimo jiné zdůraznil, že Jihočeský kraj vzal na sebe zátěž vyplývající z atomové elektrárny Temelín a jejího rozšíření, takže další zátěž území a občanů je nepřijatelná. V budoucnu bude kladen větší důraz na obnovitelné zdroje a vědeckotechnický pokrok.

Jak už to obvykle bývá, některé mediální výstupy z hodnotné akce, nebývají vždy na patřičné úrovni a jsou nekompetentní. Domnívám se, že v tomto směru silně zklamala Česká televize, protože v jejím vysílání jsem postrádal natočené vystoupení Ing. Jiřího Popelky.

Také mi vadí, že v novinách SÚRAA se k problematice úložiště v naší lokalitě vyjadřují starostové odjinud, anebo že se občanům podsouvá názor, že rozhodování o úložišti je v pravomoci zastupitelstev a nikoliv občanů.

Mgr. Vladimír Mašek, starosta města Jistebnice

z obsahu :

str. 2
Beseda
v Božejovicích

str. 3
Názor
geologa

str. 4
Pověsti
a anketa

Telegraficky z besedy

Senátor Pavel Eybert: stát by se měl s obcemi dohodnout na zahájení průzkumů, nabídnout jak vyšší finanční kompenzace, tak garance, že souhlas s průzkumem neznamená souhlas s úložištěm. Stát by se měl zaměřit na lokality, které jsou ochotné ke spolupráci.

Hejtmán Jiří Zimola: jaderná energie je pouze dočasným řešením, v budoucnu bude kladen větší důraz na obnovitelné zdroje. Usnesení Jihočeského kraje ohledně úložiště je negativní a mělo by být respektováno.

Jiří Slovák (SÚRAO): nabízíme obcím za souhlas s průzkumy finanční kompenzace a smlouvu o tom, že úložiště nebude budováno bez jejich souhlasu. Vybrat na základě průzkumů dvě vhodné lokality bychom chtěli do r. 2018, finální lokalitu do r. 2025, výstavba úložiště by měla začít v r. 2050. SÚRAO zašle zastupitelstvům písemný návrh smlouvy o spolupráci.

Ředitel SÚRAO Jiří Prachař promítal obrázky z areálu Bure ve Francii, kde by úložiště mělo začít fungovat v r. 2022. Na dotaz z obecního zastupitelstva odhadl počet místních lidí, kterým by úložiště přineslo

práci, asi na 50. Na otázku, proč stále není žádný pokrok v přijímání zákonů, které by posílily roli obcí, odpověděl, že schvalování zákonů je složitý proces.

Edvard Sequens (Calla): studie SÚRAO uvádí očekávané dopady úložiště na obyvatele: příliv nekvalifikovaných pracovních sil, ztráta atraktivní území pro bydlení a rekreaci. Právní možnosti obcí ovlivnit umístění úložiště po povolení průzkumů jsou malé nebo žádné.

Dalibor Stráský, jaderný fyzik: v úložišti by byla vysoká koncentrace radioaktivních látek po období 1 milion let, vysoké zbytkové teplo i po tisíci letech a vysoká radiace i po desetitisících let. Rizika přináší také transport odpadu.

Radek Šula (MPO): jaderná energie je potřebná, vývoz elektřiny je přínosem národnímu hospodářství, počet kvalifikovaných pracovníků z místa by se časem mohl zvýšit, protože zdejší mladí lidé by mohli vystudovat příslušné technické obory. Kdyby SÚRAO nabízelo každému miliardu, on by si vzal.

„To my ne,“ volali na něj **lidé z obecního zastupitelstva.**

zapsala O. Černá

podrobněji na www.zachovalykraj.cz

Co jsme se na besedě nedozvěděli

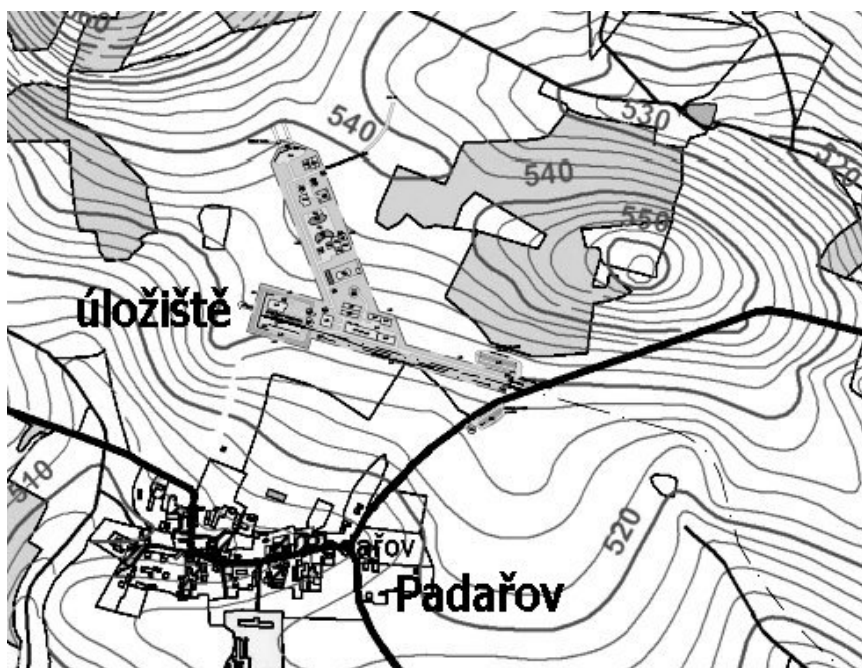
Po skončení besedy našli organizátoři v počítači vedle dalších prezentací našich hostů obrázek, na němž je zakreslen areál povrchového úložiště vedle Padařova: je na sever od vesnice a je skoro stejně velký jako celý Padařov. Protože se zatím v této souvislosti mluvilo jen o Božejovicích, požádal pan Jiří Popelka ředitele SÚRAO Jana Prachaře o vysvětlení; najdete ho níže. Bližší informace o tom, kde všude v našem okolí SÚRAO uvažuje o svých areálech a jak by vlastně měly vypadat, by nás samozřejmě zajímaly - doufejme, že v příštích Zprávách ze samosprávy budeme moci napsat více.

Odpověď ředitele SÚRAO:

Obrázek, který byl nahrán do Vašeho počítače je ze studie, kterou v současné době zpracováváme pro každou námi zvažovanou lokalitu, včetně lokality Vaší.

Cílem studie je hledat alternativní řešení pro umístění areálů na každé lokalitě a jejich minimalizaci. Kromě tohoto půdorysu alternativního areálu u Padařova existuje k němu rovněž studie jeho vizualizace.

Pokud byste měli zájem - jako zastupitelstva, starostové, o bližší informace k této studii, kontaktujte přímo kolegu Slováka, který Vás s předběžnými výsledky studie seznámí.
Jan Prachař

Geolog: Vrty jsou přípravou pro vybudování úložiště

V článku ing. Jiřího Svejkovského, geologa Severočeských dolů a. s., které vyšly v severočeské Mladé frontě Dnes a na webu OS Struhaře (lokality Čertovka, dříve Lubenec-Blatno), se k problematice průzkumů, předcházejících výběru místa pro hlubinné úložiště, uvádí:

Existují tři etapy geologických průzkumných prací. V **první etapě** se vyhledává místo, kde by mohlo být ložisko nějakého užitkového nerostu. V případě jaderného úložiště se vyhledává místo, kde jsou vhodné podmínky k jeho vybudování, hledá se vhodná hornina (v našem případě žula), její přibližné základní kvalitativní parametry, množství (mocnost, objem). Jedná se o povrchový průzkum (terénní pochůzky, odběr vzorků z přirozených výchozů, odběr vzorků na povrch vyvěrajících vod, geofyzikální práce atd.). Tato fáze proběhla na několika místech naší republiky a po jejím vyhodnocení bylo vybráno 11 lokalit vhodných pro vybudování úložiště jaderných odpadů. Postupem času a na základě dalších odborných posudků se tento počet ještě zredukoval na šest vhodných lokalit.

Nyní odborníci musí provést **etapu druhou**, podrobnou, jejímž úkolem je potvrdit výsledek fáze první. V případě úložiště to je zjištění kvality horniny v různých hloubkových úrovních, ověření mocnosti horninového masivu a zjištění všech geologických okolností, které jsou potřebné k samotnému vybudování úložiště. K tomu jsou zapotřebí vrty. Vrty do hloubek desítek stovek metrů, dokonce vrty do hloubek větších, než bude vlastní úložiště (500 m), tedy kolem 1 000 metrů. Také vrty hydrogeologické. Je to velmi složitá a drahá etapa, nejsou to dva vrty, jsou to stovky vrtů a sond, vyžadujících budování příjezdových tras, plochy na otáčení těžké techniky, dílny, sklady materiálu... Doba vrtání kilometrového jádrového vrtu, pokud nedojde k nějakým komplikacím, může trvat čtyři až pět měsíců (v nepřetržitém třísměnném provozu). Následuje složitá a dlouhodobá vyhodnocování naměřených dat. Výsledkem této fáze musí být stanovení prostoru, kde se vlastní úložiště vybuduje. Jde o prostor v lokalitě, kde se úložiště v hloubkách 500 m bude budovat.

Podle předběžných ekonomických výpočtů bude tato fáze průzkumů na jedné lokalitě stát kolem 200 milionů korun. Ano, je tu účet s několika miliardami, z kterého se tato částka odčerpá, ale proinvestovat 200 milionů korun a pak říct, tady úložiště nebude, je skutečně asi nepravděpodobné!

Poslední, **třetí etapa** průzkumu, je fáze těžební. Je to etapa bezprostředně navazující na etapu předešlou a jejím úkolem je provést všechna opatření, která povedou k co nejučelnějšímu vydobytí ložiska užitkového nerostu ve stanoveném dobývacím prostoru. V případě úložiště to je provedení všech opatření k co nejefektivnějšímu a nejbezpečnějšímu využití žulového masivu k ukládání jaderného odpadu. Znamená to, že se začnou provádět vstupní báňská díla do masivu, odvodnění, zkoumání horniny uvnitř, pokusy s obalovým materiálem v reálném prostředí (tzv. podzemní laboratoř).

Tyto tři fáze průzkumů musí ze zákona o geologických pracích 62/1988 Sb. proběhnout, jinak není možné ložisko užitkového nerostu vydobýt, v našem případě vybudovat prostory pro ukládání jaderného odpadu.

Tolik ing. Jiří Svejkovský.

V současné době je za námi první etapa. SÚRAO na průzkumy, které během ní proběhly, nepotřebovala žádné povolení a uzavřela ji v roce 2004, kdy byly kvůli protestům obcí další průzkumné práce pozastaveny.

Na druhou etapu je třeba souhlas Ministerstva životního prostředí a báňského úřadu, SÚRAO nyní tvrdí, že bude respektovat i stanovisko obcí, ačkoliv podle zákona takovou povinnost nemá. Tato etapa by mohla začít ihned po uzavření dohody s obcemi a skončí kolem roku 2018. Poslední, třetí etapa, je v podstatě počátkem výstavby úložiště: podzemní laboratoře, budované ve Švédsku a Finsku, by měly v budoucnu být rozšířeny a stát se trvalým úložištěm. Je pro ni opět potřeba souhlas báňského úřadu, ale obce ani občanská sdružení nemají zákonnou možnost ji odmítnout.

Olga Černá

Pověsti z Magdalény

Když v našem kraji vládli Rožmberkové, byl na kopci sv. Maří Magdaleny velký les zvaný Žďár. Jedenkrát vypravila se paní Jitka na lov do Žďáru. Strachovala se předtuchou, že ji potká nehoda. V lese, pronásledujíc laň, vystřelila poblíž místa zvaného dodnes Poušť a v zápětí uslyšela výkřik. Spěchala k místu. Jaké bylo její překvapení, když poznala, že smrtelně ranila poustevníka, který tam bydlel. Prosila ho o radu, co má počít, jak si dobýt, ubohá, milosti za svůj čin. Chtěla jej nechat dopravit do svého hradu, on však nedopustil. Řekl jí, aby jej pochovala u zdi sv. Michala archanděla na hřbitově Jistebnickém a na věčnou památku aby založila na vrchu Žďáru kapli kající Maří Magdalény, ve které se mají sloužit pouze tři mše sv. do roka, za bloudící duše nešťastníků. Na zelený čtvrtek pak měla být vedena křížová cesta a konati se modlitby, když na jistebnickém kostele odbyla půlnoc.

Jiná pověst vypravuje: Když ještě bylo okolí našeho města pokryto hlubokými lesy, zdržovaly se v nich roty loupežnické a byly nebezpečny celému okolí. Žil prý tenkrát ve zdejších lesích starý poustevník, kterého lupiči pronásledovali.

Když byl již v největším nebezpečí, ukryl se v jeskyni, vzýval sv. Maří Magdalenu za ochranu a slíbil, že již zůstane tam navždy, bude-li zachráněn. Zůstal při životě a až do smrti bydlel v těch místech, kdež sloužil Bohu. Když lesy byly pokáceny, našli tam zbytky jeho těla a tuto pověst vyprávějí. Na jednom kameni bylo vyryto: „Zde ať stojí kaple ku cti sv. Maří Magdaleny.“ U vystavěli tam dřevěnou kapličku, místo níž vystavena před 60 lety kaple kamenná, jak ji dnes vidíme.

zdroj: www.cimbura.cz

? Anketa

Správa úložišť navrhuje zastupitelstvům obcí, aby finanční kompenzace, které by získaly za souhlas s průzkumy, použily na podporu činnosti místních spolků. Měli byste o takto získané peníze zájem?

Ač peněz není nikdy dost, takto získané nechceme.

Za MS Větrov Dvořák Marek

Za sebe odpovím, že takové peníze samozřejmě nechci.

Marian Vostřák, Forbína Jistebnice

Pro Okrašlovací spolek Jistebnice bych o tyto peníze zájem neměl.

*Petr Svoboda,
předseda Okrašlovacího spolku Jistebnice*

Referenda o úložišti jsem se nezúčastnil. Pokud bych se měl jednoznačně vyjádřit, jsem pro povolání geologického průzkumu za předpokladu dostatečné finanční kompenzace Městu Jistebnice. O využití těchto prostředků ať rozhodne zastupitelstvo.

*Miroslav Kubec,
člen Okrašlovacího spolku Jistebnice*

Peníze věnované na spolkovou činnost za účelem tichého souhlasu s odpadištěm v našem regionu jsou pro mne nepřijatelné a absolutně s nimi nesouhlasím.

*Romana Švestková,
členka Okrašlovacího spolku Jistebnice*

Ve spolicích a občanských sdruženích jsou ti samí lidé, kteří se v referendu jednoznačně vyslovili proti úložišti. Jenom blázen a SÚRAO by si mohli myslet, že jako zástupce organizace nebo spolku budou mít na věc jiný názor.

*Jana Maděrová a Karel Urbánek,
Občanské sdružení Jistebnická vrchovina*

O peníze od SÚRAO nemáme zájem.

Stanislav Hejna, SDH Brtec

Zprávy ze samosprávy

vydalo občanské sdružení Zachovalý kraj ve spolupráci s obcemi Božetice, Jistebnice a Nadějkov v červenci 2012.

Další informace o úložišti najdete na www.zachovalykraj.cz, svoje připomínky a dotazy můžete psát na e-mail info@zachovalykraj.cz